

BOLETÍN DEL CLERO
DEL
OBISPADO DE LEON

E S. R. UNIV. INQUISITIONE

I

Circa baptismum in articulo mortis conferendum adultis.

Feria IV, die 30 Martii 1898.

Huic Supremae Congregationi S. R. et U. Inquisitionis relatum fuit enodandum sequens dubium:

Utrum Missionarius conferre possit baptismum in articulo mortis mahumedano adulto, qui in suis erroribus supponitur in bona fide:

I. Si habeat adhuc plenam advertentiam, tantum illum adhortando ad dolorem et ad confidentiam, minime loquendo de nostris mysteriis, ex timore ut ipsis non crediturus sit;

II. Quamcumque habeat advertentiam, nihil ei dicendo, cum ex una parte supponitur illi non deesse contritionem, ex alia vero prudens non esse loqui cum eo de nostris mysteriis;

III. Si jam advertentiam amiserit, nihil prorsus ei dicendo.

In Congregatione Generali habita ab EE. ac RR. DD. Cardinalibus Inquisitoribus Generalibus, proposito dicto dubio, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto EEmi ac RRmi Patres respondere mandarunt:

Ad I et II Negative, i. e. non licere hujusmodi mahumedanis, de quibus in primo et secundo quaesito agitur, sive absolute sive conditionate administrare baptismum; et dentur decreta

S. O. ad Episcopum Quebecensem sub die 25 Januarii et 10 Maji 1703 (1), et Instructio S. Officii sub die 6 Junii 1850 ad Vicarium Apostolicam Tche Kiang.

(1) Citatum decretum *ad Episc. Quebecen.* sic sonat:

25 Jan. 1703.—Quaeritur utrum antequam adulto conferatur Baptisma, minister teneatur ei explicare omnia Fidei nostrae mysteria, praesertim si est moribundus, quia hoc perturbaret mentem illius. An non sufficeret si moribundus promitteret fore, ut ubi e morbo convalescet, instruendum se curet, ut in praxim redigat quod ei prescriptum fuerit.

R. Non sufficere promissionem, sed missionarium teneri adulto etiam moribundo, qui incapax omnino non sit, explicare mysteria Fidei quae sunt necessaria necessitate medii, ut sunt praecipue mysteria Trinitatis et Incarnationis.

10 Maji 1703.—1. Quaeritur an missionarius possit conferre Baptisma, aliaque Sacramenta infirmo barbaro cui explicata sunt Religionis mysteria, quique pollicitus est observaturum se mandata; missionarius autem certus est quod non promisserit ea servaturum nisi hoc tantum motivo, scilicet, quod nolit ei contradicere. Multae ipse supersunt rationes dubitandi, num moribundus sit bene instructus, quia missionarius linguae barbarae rudis fere atque imperitus non potuit nisi obiter explicare mysteria sublimia excedentia captum barbarorum, et quamvis moribundus affirmet se omnia capere, exteriora tamen et exiguitas devotionis persuadent id moribundum dicere ex complacentia, ita ut si alius ad eum accederet qui diceret, quod omnia quae dicta sunt ei nihil sint nisi merae fabulae, *etiam, sunt fabulae* responderet barbarus complacendi gratia. Hoc autem oriri potest ex duobus principiis: Primum quia non capit, quae ei dicuntur; ex. gr. animi levitate, ita ut eo ipso momento, quo dicit: *credo et faciam*, credat revera, et exequi velit, sed minima ratione contraria sententiam mutabit: quod tamen constat quod barbarus nollet uri in inferno, et sic affirmatio ejus possit esse vere ex intimo cordis, difficultas est, utrum credat esse unum Deum et utrum credat esse infernum, an vero audiat quae dicta sunt ei tamquam historiam sibi narratam, quae vera et falsa esse potest.

2. An possit baptizari adultus rudis et stupidus, ut contingit in barbaro, si ei detur sola Dei cognitio, et aliquorum ejus attributorum praesertim justitiae remunerativae et vindicativae, juxta hunc Apostolice locum, *accedentem ad Deum oportet credere quia est et remunerator est*, ex quo inferitur adultum barbarum in certo casu urgentis necessitatis posse baptizari quamvis non credat explicite in Jesum Christum.

3. Utrum missionarius teneatur barbaris adultis baptizatis aut baptizandis omnia praecepta legis positivae divinae intimare, praesertim ea omnia quibus sese submittere difficultatem haberent ut ejusmodi barbari securitate conscientiae fruantur, licet ea praecepta non observent quae ignorant, eo nitentes juris axiomate *lex non obligat nisi fuerit promulgata.*

Ad III. De mohumedanis moribundis et sensibus jam destitutis respondendum ut in decr. S. Officii 18 Septembris 1850 ad Episc. Perthensem; idest: «Si antea deleverint signa velle baptizari, vel in praesenti statu aut nutu aut alio modo eandem dispositionem ostenderint, baptizari posse sub conditione, quatenus tamen missionarius, cunctis rerum adjunctis inspectis, ita prudenter judicaverit.»

Feria vero VI die 1 Aprilis ejusdem anni, in solita audientia R. P. D. Adessori S. O. imperita, facta de his omnibus SSmo. D. N. Leoni Div. Prov. PP. XIII relatione, SSmus resolutionem Errorum Patrum adprobavit.

I. Can. MANCINI, *S. R. et U. Inquis. Not.*

II

Circa usum Spiritismi.

Beatissime Pater:

Titius, exclusa omni conventionem cum spiritu maligno, evocare solet animas defunctorum. Ita procedit: dum solus reperitur, quin aliquid aliud praemittat, precem dirigit ad Ducem Militiae Coelestis, ut ab ipso obtineat facultatem communicandi cum spiritu talis determinatae personae. Aliquantulum expectat: tunc ipse praeparatam manum dum praebet ad scribendum, persentit, illam moveri, ex quo certior fit de praesen-

---

R. Non licere, si missionarius sit moraliter certus, prout in dubio asseritur, barbarum infirmum non sufficienter juxta proprii captus mensuram intellexisse mysteria religionis christianae sibi explicata, aut ea sufficienter non credere, et ex solo motivo non contradicendi promittere se servaturum mandata ejusdem religionis.

Si vero missionarius prudenter cre lat infirmum barbarum, quando dicit: *credo et faciam*, revera tunc sufficienter credere serioque promittere se servaturum, ut supra, debere baptizari.

Si autem de praedictis missionarius dubitet, et tempus non suppetat illum melius instruendi, immineatque periculum mortis, debere itidem baptizari sub conditione.

Ad 2. Missionarium non posse baptizare non credentem explicite in Dominum Jesum Christum, sed teneri illum instruere de omnibus iis quae sunt necessaria necessitate medii juxta captum baptizandi.

Ad 3. Teneri omnia praecepta legis positivae divinae intimare.

tia spiritus. Ipse exponit ea quae scire cupit, et manus scribit responsa hisce quaesitis. Quae responsiones quadrant omnes cum catholica fide et doctrina Ecclesiae relate ad vitam futuram. Plerumque spectant statum in quo reperitur anima alicujus defuncti, necessitatem suam de recipiendis suffragiis, querimonias ejusdem circa ingratitude parentum, etc.

Feria IV, die 30 Martii 1898.

In Congregatione Generali S. R. et U. Inquisitionis habita Emis ac Rmis DD. Cardinalibus in rebus fidei et morum Generalibus Inquisitoribus, proposito suprascripto dubio, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, iidem EE. ac RR. Patres respondendum mandarunt:

Uti exponitur, non licere.

Feria vero VI die 1 Aprilis ejusdem anni, in solita audientia R. P. D. Adessori S. O. impertita, facta de his omnibus SSmo D. N. Leoni Div. Prov. PP. XIII, relatione SSmus resolutionem EEmorum Patrum adprobavit.

I. Can. MANCINI, S. R. et U. Irquis. Not.

E SACRA POENITENTIARIA

Dispensatio concessa a S. Poenit intuitu unius gravis et sufficientis causae, sustinetur, etiam si quoad aliam diversam causam inculpabilis misceatur error.

Beatissime Pater:

Ad Sacram Poenitentiarum nuper scripsi quod Carolus D..., 26 annos natus, et Julia Ludovica M..., 23 annos et 6 sex menses nata, dioecesis N..., peilibus S V. provoluti, legitimum matrimonium contrahere cupientes, humiliter dispensationem implorabant super impedimento consanguinitatis in secundo lineae collateralis gradu. Causas afferebam: *aetatem oratricis fere propeclam (scilicet 23 annos et 6 menses), et conditionem ejusdem parente utroque orbatae.*

Jamvero Sacra Poenitentiaria, sub die 19 aprilis currentis, Ordinario N... facultatem dispensandi concessit ob sequentes rationes: *aetatem oratricis annorum 24, conditionem ejusdem orphanæ.*

Hinc humiliter quaero an possim nihilominus cum oratoribus dispensare, quum oratrix vigesimum quartum annum non expleverit.

Et Deus.

Sacra Poenitentiaria, ad litteras Ordinarii N... datas die 23 aprilis hujus anni, super dubio utrum rescriptum dispensationis matrimonialis oratorum Caroli D... et Juliae Ludovicae M... possit idem Ordinarius exequi, cum inter causas legatur aetas oratricis annorum viginti quatuor, quamvis oratrix, ut expositum fuerat, annum vigesimum quartum nondum expleverit; respondet:

Cum alia adsit causa dispensandi, nihil obstare quominus praefatum dispensationis rescriptum executioni mandetur.

Datum Romae ex Sacra Poenitentiaria die 28 aprilis 1897.

A CARCANI, S. P. Reg.

I. PALICA, S. P. Substus.

ADDITIONES ET VARIATIONES in rubricis generalibus et specialibus Breviarii et Missalis Romani induendae ex Decreto diei II Decembris 1897.

(CONCLUSIÓN.) (1)

15.

Die 11 Septembris.

Post Orationem Ss. Proti et Hyacinthi Mm.

Tertia Oratio de Spiritu Sancto, <i>Deus, qui corda fidelium.</i>	Tertia Oratio de Spiritu Sancto, <i>Deus, qui corda fidelium.</i>
Nisi venerit in Dominica, tunc enim tertia Oratio erit de Ss. Proto et Hyacintho.	«Reliqua expungantur ut supra».

(1) Véase la página 301.

16.

Dominica III Septembris.

Post Missam Septem Dolorum B. M. V.

Impedita Dom. III Septembr. ob occursum Festi ritus Duplicis I. vel II. classis vel diei Octavae Patroni, Titularis, Dedicationis etc, Festum Dolorum transfertur in proximiorum Dominicam etiamsi incidat cum Festo ritus Dupl. minoris (de qua tunc facienda erit Commem. ad instar Simplicis iuxta Rubricas), dummodo non sit dies Octava Patroni, Titularis, Dedicationis etc. Quod si usque ad Adventum nulla supersit Dominica libera, Festum Septem Dolorum ponatur, iuxta Rubricas, in prima die non impedita post Dom. III. Septembris.

«Si sequ. Festum Ss. Cornelii et Cypriani venerit in Dominica, in ea fit commemoratio Ss. Cornelii et Cypriani ac S. Euphemiae etc.». Si vero occurrat in Feria IV. Quatuor Temporum in Missa S. Cornelii et Cypriani fit Commem. primum de Feria, postea de S. Euphemia etc. Et in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis dicuntur duae Missae, una de Ss. Cornelio et Cypriano, in qua fit commemor. S. Euphemiae etc., altera de dicta Feria, sine commemor. Sanctorum.

Impedita Dominica III. Septembris ob occursum «Festi Duplicis I. vel 2. classis, vel alicuius» diei Octavae, «vel Duplicis maioris primarii, aut posterioris dignitatis». Festum Septem Dolorum transfertur in proximiorum Dominicam «simili modo non impeditam». Quod si usque ad Adventum nulla supersit Dominica libera, Festum Septem Dolorum ponatur, iuxta Rubricas, in prima die non impedita post Dominicam III. Septembris.

Si Festum Ss. Cornelii et Cypriani occurrat in Feria IV. Quatuor Temporum, in Missa Ss. Cornelii et Cypriani fit Commemoratio de Feria, postea de S. Euphemia etc, Et in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis dicuntur duae Missae, una de S. Cornelio et Cypriano, in qua fit Commemoratio S. Euphemiae etc, altera de dicta Feria sine Commem. Ss. Martyrum.

In Missa de Communi Doctorum.

Postcommunio.

«Pro Doctore Pontifice.»

Ut nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem: beatus N. Confessor tuus et Doctor egregius, precator accedat. Per Dominum.

Ut nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem: beatus N. «Pontifex tuus» et Doctor egregius, «quaesumus», precator accedat. Per Dominum.

«Pro Doctore non Pontifice».

Ut nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem: beatus N. Confessor tuus et Doctor egregius, «quaesumus», precator accedat. Per Dominum.

18.

Post Missam de Dedicatione Ecclesiae.

In ipsa die Dedicationis Ecclesiae Missa dicitur ut supra in Anniversario Dedicationis, exceptis Orationibus, quae dicuntur ut sequitur.

In ipsa die Dedicationis Ecclesiae «et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob occursum Dedicationis alterius Ecclesiae», Missa dicitur ut supra in Anniversario Dedicationis, exceptis Orationibus, quae dicuntur ut sequitur.

PRO ALIQUIBUS LOCIS.

19.

Die 15. Maii.

In Missa S. Isidori Agricolae Conf.

Postcommunio.

Sit nobis, Domine, reparatio mentis et corporis coeleste mysterium: et praesta; ut Sancti Isidori Confessoris tui, cuius exequimur cultum, sentiamus effectum Per Dominum.

Sit nobis, Domine, reparatio mentis et corporis coeleste mysterium: et praesta; ut «cuius exequimur cultum, intercedente Sancto Isidoro Confessore tuo», sentiamus effectum. Per Dominum.

URBIS ET ORBIS

Quum per generale Decretum super primariis et secundariis Festis iusserit Sanctissimus Dominus Noster Leo Papa XIII. ad illius normam Rubricas Breviarii et Missalis Romani esse interpretandas, Decretaque in contrarium facientia penitus abroganda; factum est, ut plura Sacrorum Rituum Congregationi proposita fuerint resolvenda dubia, quibus per alia subsequencia Decreta idem Sacrum Tribunal satisfacere officii sui duxit.

His autem quum alia quoque, controversias exortas penitus evellendi causa, accessissent recentiora Decreta pro quarumdam tam Breviarii quam Missalis Rubricarum authentica interpretatione; Eius ac Rmus Dnus. Cardinalis Caietanus Aloisi-Masella, tunc Sacrorum Rituum Congregationi Praefectus, Summi Pontificis proposito inhaerens, ut inter latis Decretorum leges Rubricarumque praescriptiones maxima extaret conformitas, munus concedidit Commissioni Liturgicae praefatas revisendi examinandique Rubricas, easque ad recentiorum Decretorum normam concinnandi.

Opus vero ab ipsa Commissione absolutum, prouti in superiori extat exemplari, cum idem Eius. ac Rmus. Dnus. Card. Aloisi-Masella Relator in Ordinariis Sacrorum Rituum Comitibus ad Vaticanum subsignata die habitis proposuisset; Eius ac Rmi Patres, Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus mature perpensis, Rubricas sic emendatas approbari posse censuerunt. Die 7 Decembris 1897.

Quam sententiam deinde per infrascriptum Cardinalem Sacro eidem Coetui Praefectum Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae XIII relatam, Sanctitas sua ratam habuit, ac suprema Auctoritate Sua confirmavit: simulque praecepit, ut suprascriptae variationes, hoc Decreto approbatae, in novis editionibus Breviarii et Missalis Romani, servatis de cetero servandis, inserantur. Contrariis non obstantibus quibusquaque, etiam speciali mentione dignis. Die 11, iisdem mense et anno.

CAMILLUS Card. MAZZELLA, *S. R. C. Praefectus.*

L. ☒ S.

DIOMEDES PANICI, *S. R. C. Secretarius.*